

*Торгонська А. О.,
студентка бакалаврату другого року навчання,
спеціальність: Середня освіта (Інформатика),
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

*Яценко О. С.,
асистент кафедри прикладної математики та інформатики,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ІНТЕРФЕЙСУ ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВОЇ СИСТЕМИ «АБІТУРІЄНТ»

У статті розглянуто роль інтерфейсу інформаційно-пошукової системи (ІПС). Зазначено та обґрунтовано основні вимоги до інтерфейсу ІПС загалом та ІПС добору спеціальностей для вступу до ЖДУ ім. І. Франка. Описано інтерфейс ІПС «Абітурієнт».

***Ключові слова:** інформаційно-пошукова система, інтерфейс, інтерфейс користувача.*

Постановка проблеми. Будь-який програмний продукт розрахований на взаємодію комп'ютера з людиною, тому його успіх залежить не тільки від коду, що ідеально працює, а й від методів роботи, що надані користувачу для цієї взаємодії. Сукупність таких методів управління і контролю називають – інтерфейс користувача.

Виклад основного матеріалу. Інтерфейс – це своєрідний «міст» між користувачем і системою. За допомогою інтерфейсу користувач зможе пояснити системі, чого він від неї хоче, а система це виконає. Якщо людина, відкривши додаток або зайшовши на сайт, не зрозуміє, як ним користуватися, то понатискавши на різні кнопки навмання, розчарується і покине ресурс, чи закриє додаток.

За даними онлайн опитування, що було проведене серед користувачів ресурсу Online Marketing Institute:

- 85% можуть піти з сайту, якщо їм не сподобається дизайн інтерфейсу;

- 83% покинуть сайт, якщо будуть змушені робити багато кліків, щоб знайти те, що їм потрібно;
- 40% ніколи не повернуться на сайт, якщо їм було важко його використовувати в перший раз.

Інформаційно-пошукові системи (ІПС) – це різновид автоматизованих інформаційних систем, в яких завершальна обробка даних не передбачається. Ці системи призначені для пошуку текстів (документів, їх частин, фактографічних записів) в сховищах (базах даних) за формальними характеристиками.

Інформаційно-пошукові системи – та частина Інтернету, яку використовують всі, хто з свого пристрою має доступ до Інтернет-ресурсів, тому їх інтерфейс повинен бути максимально зрозумілим для більшості користувачів.

Проаналізувавши інтерфейси різних інформаційних сервісів мережі можна зробити висновок що:

- інтерфейс повинен бути інтуїтивно зрозумілим. Таким чином, щоб користувачеві не потрібно було пояснювати, як їм користуватися.
- для спрощення процесу використання потрібна довідка. Буквально – графічна підказка, що пояснює значення того чи іншого елемента сторінки;
- при обмеженій кількості критеріїв пошуку слід з обережністю надавати користувачеві можливість, внесення даних з клавіатури.

З зазначеного вище можна зробити висновок, що для створення інтерфейсу ІПС для абітурієнтів потрібно дотримуватись таких правил:

- розробку інтерфейсу потрібно починати з визначення завдання або набору задач, для яких продукт призначений;
- не потрібно ускладнювати інтерфейс, він мусить бути якомога простішим;
- користувачі не повинен замислюватися над тим, як влаштована програма, адже з точки зору споживача, саме інтерфейс є кінцевим продуктом.
- інтерфейс повинен бути орієнтованим на людину, тобто відповідати її потребам: потрібно врахувати те, з якими труднощами може зіткнутися користувач;
- добре відомі всім елементи інтерфейсу не варто змінювати на нестандартні, а нові повинні бути інтуїтивно зрозумілими;
- інтерфейс створюється виходячи з принципу найменш можливої кількості дій з боку користувача.

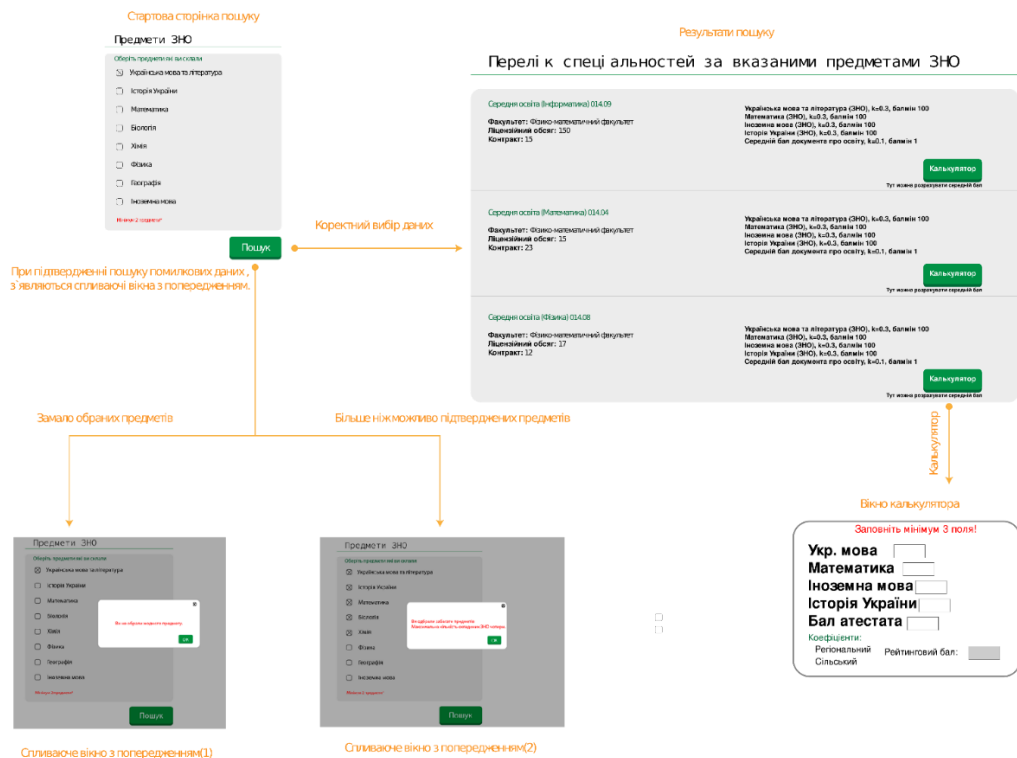

Рис. 1. Карта екранів ІПС «Абітурієнт»

Розробку інтерфейсу ІПС для абітурієнтів варто почати зі створення карти екранів, щоб зрозуміти як буде поводитися людина при використанні майбутньої прикладної програми, і який стан буде приймати інтерфейс при кожній взаємодії користувача з ним (рис. 1).

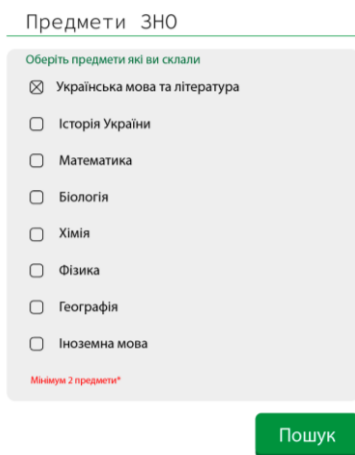

Рис. 2. Головний екран програми «Предмети ЗНО»

При помилковому вборі предметів з'являється підказка (рис. 3). На нашу думку варто передбачити два варіанти помилок: вибрано більше 4-х предметів або вибрано менше двох предметів.

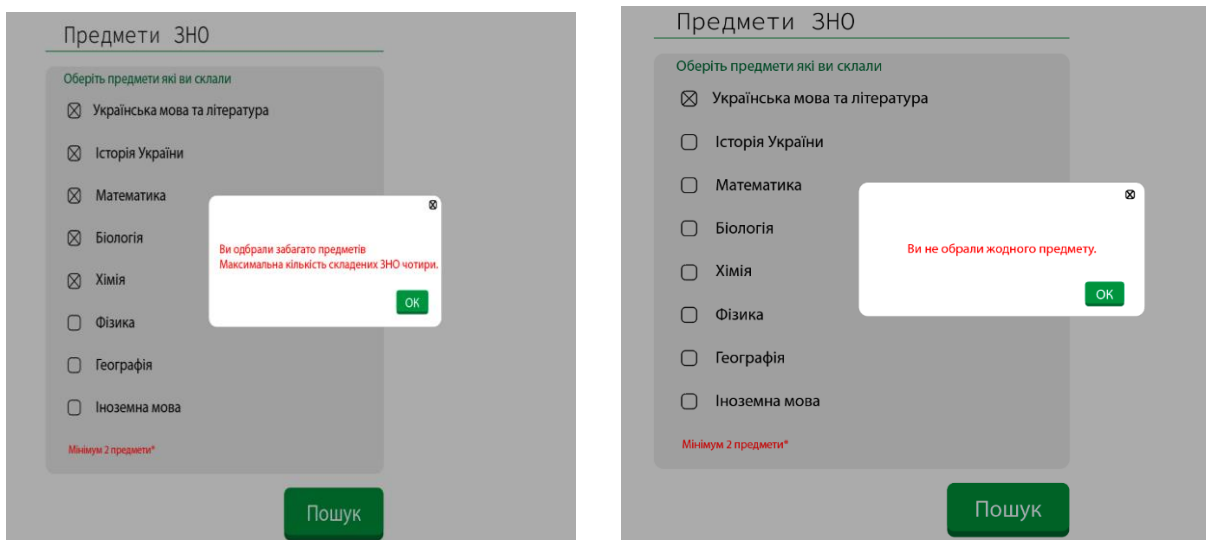

Рис. 3. Вікно помилки при перевищенні

Під списком предметів розташована об'ємна кнопка пошуку, після натискання на яку, на екрані з'являється перелік можливих спеціальностей з інформацією про факультет, сертифікати ЗНО, і вагові коефіцієнти (рис. 4).

Перелік спеціальностей за вказаними предметами ЗНО

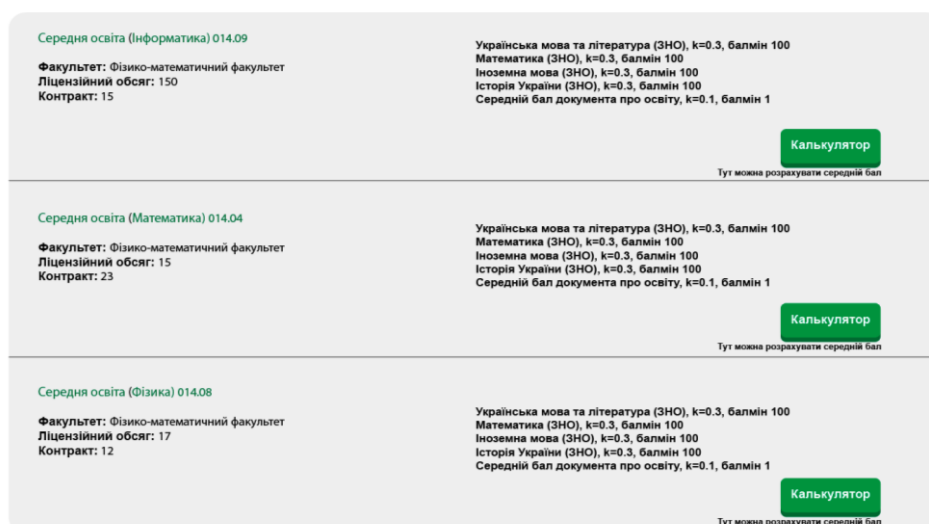

Рис. 4. Перелік спеціальностей

Натиснувши на кнопку калькулятор (рис. 5) можна розрахувати свій рейтинговий бал на обрану спеціальність, з врахуванням регіонального і сільського коефіцієнтів.

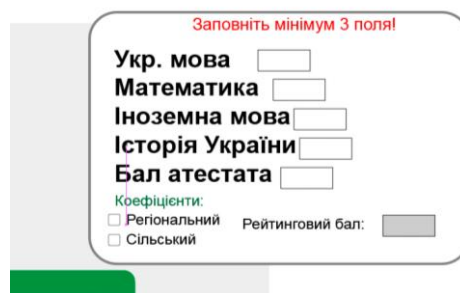

Рис. 5. Калькулятор для обчислення конкурсного балу абітурієнта

Висновки та перспективи подальших досліджень. На основі даної розробки графічного інтерфейсу в подальшому планується створення програми пошуку спеціальностей для абітурієнтів, що може значно спростити роботу приймальної комісії.

Список використаних джерел і літератури

1) Основні поняття ІК та засоби їх проектування URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/1415/2/Rozdil1.pdf> (дата звернення: 05.05.2019).

2) Тараненко К. Г., Гученко І. В. Автоматизований аналіз та оцінка зручності використання програмних систем. Системний аналіз та інформаційні технології / : матеріали 12-ї Міжнародної Науково-технічної конференції SAIT 2010, Київ, 25–29 травня 2010 р. К.: ННК“ІПСА” НТУУ “КПІ”, 2010. – 544 с.

3) Online Marketing Institute. URL: <https://www.onlinemarketinginstitute.org/> (дата звернення: 05.05.2019).

4) Поліщук Т. В. Наукова термінологія в пошукових системах. URL: <http://conference.nbuiv.gov.ua/report/view/id/214/> (дата звернення: 05.05.2019).

5) Про затвердження деяких нормативно-правових актів з питань прийому на навчання до закладів вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки від 11.10.2018 р. 1096. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/28/priyomu-2019.pdf> (дата звернення: 05.05.2019).